

La vista és la que treballa

Avui parlarem un xic d'una de les errades que observem més sovint, sobretot dins del llenguatge parlat. És l'ús indegut, en català, de l'article neutre castellà «lo».

Fixem-nos, per exemple, en aquestes frases:

- No et sabria dir «lo» avara que és.
- L'agutzil ens dirà «lo» ocorregut.
- No sap «lo» que es diu.
- M'empipa pensar «lo» lluny que és.
- Vindrà «lo» més aviat possible.
- «Lo» admirable d'aquella dona.

Com es pot veure, totes elles provenen del fet de traduir, mot per mot, frases castellanes, dins les quals és usada, amb correcció, la forma *lo* de l'article neutre castellà. Per tal, doncs, d'esmenar aquesta anomalia, no hem de substituir, com fan alguns, el *lo* per un *ço*, ni tampoc per la forma de l'article *el*, traducció catalana de *lo*.

L'única solució gramatical adient és construir les frases d'acord amb girs, per cert ben escaients i que, si ens hi fixem, són també del tot corrents.

Així, les frases que hem posat al començament podem expressar-les d'aquesta manera:

- No et sabria dir «com» era d'avora.
- L'agutzil ens dirà «el que ha» ocorregut.
- No sap «allò» que es diu.
- M'empipa de pensar «com» és «de» lluny.
- Vindrà «al» més aviat possible.
- «El que és» admirable d'aquella dona, o també, «el que té» d'admirable aquella dona.

Però mai no podem usar, doncs, l'article neutre castellà «lo».

Així mateix, hem d'advertir que l'ús de l'article *el* davant d'oracions començades per *que*, pot esdevenir equívoc.

Per exemple: l'expressió *va obtenir el que més desitjava*, no ens aclareix si *el* es refereix a un substantiu masculí (càrrec, premi, honor, etc.), o bé vol tenir un sentit neutre.

Per tal de desfer el possible equívoc, val més substituir l'article *el* pel mot neutre *allò* o bé per l'expressió també neutra, *la cosa*.

Així, direm o escriurem: *va obtenir allò que més desitjava*, o bé, *va obtenir la cosa que més desitjava*.

I, per avui, prou. Gràcies per la vostra atenció.

R. M. C.

FE D'ERRATES

Al nostre article «Ara que som al llindar de la Diada del Llibre...», publicat al número anterior, hem observat l'existència de la següent frase: «que el mateix inventa un passat que somni, a la fantasia...». O sigui, un veritable galimatias.

Allò que realment havíem escrit, i havia de sortir, per tant, a la nostra revista, era «que el mateix inventa un passat que descobreix un futur; que pot dur-nos a mons irreals, al somni, a la fantasia...».

Presentem, i esperem que vulgueu acceptar, les nostres excuses per aquest lapsus de composició.

Notícia de l'Ajuntament El Cartipàs

A part de les qüestions més o menys de tràmit, que ha hagut d'atendre el senyor Alcalde en els primers dies del seu mandat, i del greu i dolorós problema de Viviendas Municipales, S. A., del qual s'ha ocupat la mateixa Comissió Permanent, és innegable que la nova etapa de vida de l'Ajuntament ha estat presidida per la negociació sobre el cartipàs municipal.

La negociació ha estat dura i laboriosa, i, malgrat que, a l'hora que escric aquestes ratlles, encara falta afinar molts detalls, ja podem dir que el gran vençut és Convergència i Unió.

M'explicaré.

Tots els grups han estat d'acord en què hi havien dues Conselleries, o departaments, d'una importància política primordial, que eren Ensenyament i Cultura, i Urbanisme i Obres. Semblava, doncs, que una de les dues havia de ser per a Convergència i Unió.

Nosaltres vàrem demanar Ensenyament i Cultura, però els Socialistes se l'atribuïen a ell mateixos en el seu projecte de distribució de funcions. La lluita per a tenir aquesta Conselleria ha estat obstinada per una i altra banda.

Quan, finalment, s'arribà a la conclusió que era impossible obtenir-la per a Convergència i Unió, es plantejà d'assumir l'altra Conselleria, o sigui la d'Urbanisme. L'alternativa tampoc fou acceptada. En l'esquema socialista, Ensenyament i Cultura, i Urbanisme, per la seva força política, havien de ser regides pels Socialistes i els Comunistes, mentre reservaven a Convergència i Unió altres Conselleries de les que s'ha dit que tenien un caràcter més tècnic, com és Hisenda.

Per tal de demostrar que no defugíem els gravíssims problemes de la Hisenda municipal, hem manifestat que estàvem disposats a ocupar-nos d'Hisenda, però no pas a canvi d'Ensenyament i Cultura.

A hores d'ara sembla que prevaldrà una solució, possiblement no satisfactòria per a ningú, llevat del P.S.U.C., consistent en dividir Ensenyament i Cultura en dues Conselleries, una que seria Ensenyament i Esports, que seria encomanada a Convergència i Unió, i l'altra que seria Cultura i Joventut, que ho seria als Socialistes. Els Comunistes presidirien Urbanisme, i els Socialistes, Governació i Acció Ciutadana. Sanitat i Assistència Social quedaria per a Convergència i Unió. Hisenda finalment, se l'adjudicarien també els Socialistes.

Les negociacions han pallesat molts recels entre els diversos grups, que només una etapa de treball pot superar; o bé incrementar-se, en quin cas la col·laboració es faria molt difícil.

Malgrat el disgust per la comprovació de l'existència d'aquests recels i per la divisió d'Ensenyament i Cultura, que en realitat ens deixa amb mitja Conselleria, hem cregut que no havíem d'estripar les cartes, i en canvi havíem d'acceptar el cartipàs amb un franc esperit de col·laboració i de servei a la ciutat, per un període de temps que finirà amb l'any que som; amb l'esperança que el treball conjunt establirà un clima de confiança que faci possible una distribució més equitativa. Cal no oblidar que l'harmonia i la concòrdia són sempre, a la curta o a la llarga, obra de la justícia.

Pere Canal

Masó
GRANOLLERS

Sastreria
Camiseria
Confecció

Plaça Perpinyà, 3
Telèfon 870 05 95